

Європейська мережа рад правосуддя (ЄМРП)

Reseau europeen des Conseils de la Justice (RECJ)

**Рекомендації ЄМРП з питань добору та призначення суддів за
результатами семінару**

Мадрид

10 – 11 грудня 2018 року

Представники та спостерігачі ЄМРП зібралися 10 – 11 грудня 2018 року в Мадриді у такому складі:

Вища рада правосуддя (ВРП) Бельгії, Вища судова рада (ВСР) Болгарії, Державна судова рада (ДСР) Хорватії, Рада суддів (РС) Англії та Уельсу, Вища рада магістратури (ВРМ) Франції, Вища судова рада з цивільних та кримінальних справедливостей (ВСР ЦКС) Греції, Вища судова рада адміністративної юстиції (ВСР АЮ) Греції, Національна судова рада (НСР) Угорщини, Судова служба (СС) Ірландії, Вища рада магістратури (ВРМ) Італії, Рада з питань адміністративної юстиції при Президентові (РПАЮП) Італії, Судова рада (СР) Латвії, (СР) Литви, Рада з питань судової влади (РПСВ) Нідерландів, Вища рада магістратури (ВРМ) Португалії, Судова рада (СР) Словаччини, Судова рада (СР) Словенії, Генеральна рада суддівського корпусу (ГРСК) Іспанії, Вища рада правосуддя (ВРП) Албанії, Міністерство юстиції (МЮ) Австрії та Міністерство юстиції (МЮ) Чеської Республіки.

Метою семінару було сприяння доступу до справедливих і неупереджених судів та подальше впровадження керівних принципів і стандартів ЄМРП у сфері незалежності, ефективності та якості правосуддя. ЄМРП розробляє мінімальні судові стандарти та відповідні показники в окремих сферах як інструмент для самооцінювання судових

систем. Вважається, що це сприятиме подальшому зближенню і, зрештою, вдосконаленню судових систем в Європі, а також розвитку незалежних Рад правосуддя і досягненню європейської судової культури. Цей семінар був першим у серії семінарів, спрямованих на підвищення обізнаності щодо цих стандартів та покращення їх дотримання.

Ідея семінару полягала не в порівнянні різних систем, а в аналізі того, якою мірою кожна з систем відповідає встановленим стандартам, якщо не відповідає, то як це можна виправити, і якщо відповідає, то як її можна вдосконалити.

Під час семінару також було розглянуто питання, про вимоги, які беруться до уваги при доборі суддів: судді повинні бути відкритими до змін (Лісабонська декларація ЄМРП 2018 року), підзвітними суспільству (Проект ЄМРП з питань незалежності, підзвітності та якості), стійкими (Паризька декларація ЄМРП 2017 року), володіти навичками роботи з інформаційними технологіями, відображати розмаїття суспільства тощо. Іншими словами, чи обираємо ми правильних людей, щоб забезпечити найкраще правосуддя в майбутньому?

Представники та спостерігачі ЄМРП, зібравшись в Мадриді 10 та 11 грудня 2018 року, погодили наступні рекомендації та висновки:

Що стосується Стандартів ЄМРП щодо добору та призначення суддів та їх впливу:

1. Стандарти ЄМРП з добору та призначення суддів, викладені у звіті за 2012 рік, як і раніше, добре відображають сучасні системи, що діють у Європі, і є ефективним інструментом для самооцінки.
2. Об'єктивний і прозорий процес призначення суддів є важливим елементом для збереження і зміцнення довіри громадськості до судової влади.

3. На громадське сприйняття впливає спосіб призначення членів органу чи Ради з питань призначення суддів, тому процедура має гарантувати незалежність усіх членів (як суддів, так і не суддів).
4. Письмові та вмотивовані рішення на всіх етапах процесу призначення та відмови у призначенні мають фундаментальне значення і сприяють зміцненню довіри до судової влади та її прозорості.
5. Було підтверджено, що компетенції кандидатів на посаду судді повинні включати певні гнучкі навички, такі як чуйність, комунікабельність, добросовісність, непохитність і здатність до співпраці.

Щодо сприйняття та довіри до неупередженості процедур відбору та призначення, насамперед, серед суддів:

6. Для забезпечення того, щоб процедури добору та призначення ґрунтувалися на професійних заслугах, правила та критерії повинні базуватися на правових нормах, бути відкритими для громадськості та прозорими. Письмові і обґрунтовані рішення про призначення та просування по службі мають бути доступними для кожного кандидата.
7. Ради повинні застосовувати активний підхід і звертатися до асоціацій адвокатів та університетів з проханням роз'яснити, як відбувається призначення суддів. Загалом, судова влада може організовувати інформаційно-просвітницьку діяльність, організовуючи стажування для студентів та відправляючи суддів читати лекції в школах та університетах. Судді несуть відповідальність за роз'яснення важливості верховенства права та незалежності судової влади.
8. Навчання нових членів Ради техніці проведення співбесіди здійснюється в деяких країнах і рекомендується для всіх Рад та органів, що здійснюють призначення. Удосконалення техніки проведення співбесіди може зміцнити сприйняття процедури як такої, що ґрунтується на оцінці професійних заслуг.
9. У більшості країн першопризначення на посаду судді відбувається і сприймається як таке, що ґрунтується на оцінці професійних заслуг. Подальші

призначення або просування по службі викликають більше дискусій, і їх сприйняття як таких, що ґрунтуються на заслугах, є меншим.

Погляд у майбутнє і питання, чи правильні люди обираються, для забезпечення найкращого правосуддя для майбутніх поколінь:

10. Довгострокові стратегії для судової влади існують лише в декількох країнах. Залишається незрозумілим, хто повинен відповідати за ці стратегії. Можна стверджувати, що це не є виключною відповідальністю судової влади, а спільною відповідальністю з іншими гілками державної влади. У довгостроковій перспективі слід звернути увагу на необхідність спеціалізації суддів і забезпечення різноманітності в судовій системі, щоб вона відображала суспільство.
11. Судова влада повинна бути і повинна сприйматися як більш тісно пов'язана з суспільством. Цей зв'язок має бути збалансований з необхідністю підтримувати її авторитет і незалежність.
12. Раніше судді користувалися безумовним авторитетом, сьогодні його потрібно заробляти і підтримувати протягом усієї кар'єри.
13. Одним із способів зміцнення зв'язків із суспільством та уникнення сприйняття судової влади як «закритого цеху» є залучення юристів до роботи в судовій системі на більш пізніх етапах їхньої кар'єри.
14. Необхідно докладати більше зусиль для забезпечення підвищення кваліфікації суддів, щоб зробити їх більш ефективними та результативними. Їхнє соціальне становище та винагорода повинні відповідати місцю, яке вони займають у суспільстві.